

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-1-126 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : **10-56/1080-409**
Karar Tarihi : 26.08.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : İsmail Atalay YOLCU, Şamil PİŞMAF, Tuğçe KOYUNCU

20 **C. ŞİKAYET EDEN** : - Reel Petrol Ürünleri Oto San. ve Tic. Ltd. Şti.
- Halim USLU
Temsilcileri: Cemal KÖKSAL
Halaskargazi Cad. 290/B Şişli/İstanbul

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILANLAR : - Total Oil Türkiye A.Ş.
İnkılap Mah. Üntel Sok. No:10 B1 Blok Ümraniye/İstanbul
- Doco Petrol ve Danışmanlık A.Ş.
İnkılap Mah. Üntel Sok. No:10 B1 Blok Ümraniye/İstanbul

30 **E. DOSYA KONUSU:** Total Oil Türkiye A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Tebliğ'e aykırı davranışları hakkında gerekli yaptırımların uygulanması talebi.

40 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 07.05.2010 tarih ve 3682 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 21.06.2010 tarih ve 2010-1-126/İİ-10-139.İAY sayılı İlk İnceleme Raporu, 01.07.2010 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bunun üzerine düzenlenen 13.08.2010 tarih ve 2010-1-126/ÖA-10-139.İAY sayılı Önaraştırma Raporu 20.08.2010 tarih ve REK.0.05.00.00-110/317 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-56 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikâyet başvurusunda özetle;

- Başvuru sahibi Halim Uslu'nun tapuda Beyoğlu, Hacı Hüsrev Mah. Zincirlikuyu Cad., 228 pafta, 1615 ada, 68 parselde kayıtlı taşınmazın ve Reel Petrol Ürünleri Oto San. ve Tic. Ltd. Şti. (Reel Petrol)'nin sahibi olduğu ve şikâyet konusu taşınmazda akaryakıt/otogaz satış istasyonu kurduğu, (başvuru dilekçesi ve eklerinden Reel Petrol ile Selyak Petrol Ürünleri Üretim ve Pazarlama A.Ş. (Selyak) arasında 1999 yılında 5 yıl süreli işleticilik anlaşması imzalandığı ve Selyak lehine 15 yıl süreyle kira hakkı tanındığı, Selyak'ın Total tarafından devralınmasından sonra Reel'in işleticilik hakkını 2004 yılında Total'e devrettiği anlaşılmaktadır),

- 50 - Başvuru sahibinin akaryakıt istasyonu işletebilmek için 1999 yılında mevcut dağıtıcı firmalarla görüşmeler yaptığı, o dönemde faaliyet gösteren dağıtım firmalarının POAŞ, Shell, Türkp petrol, TOTAL, Elf, BP gibi ekonomik güçleri yüksek şirketler olduğu,
- Bu dağıtım şirketlerinin bayileri kendilerine tamamen bağlamak amacıyla uzun süreli intifa hakkı veya kira hakkı elde ederek uyumlu eylemde buldukları,
- Türkiye’de kurulu 10.000’in üzerindeki akaryakıt istasyonunun tamamı üzerinde uzun süreli kira şerhi veya intifa hakkı bulunduğu; bunların bir kısmı için hiç kira veya intifa bedeli ödenmediği, bazen de sembolik rakamlar ödendiği,
- 60 - Başvuru sahibinin maliki olduğu taşınmaz bakımından 1999 yılında 15 yıl süreyle aylığı (.....) gibi sembolik bir rakam üzerinden taşınmazın kiralandığı, bu kira sözleşmesinin Selyak lehine tapuya şerh ettirildiği ve bu sembolik bedelin de hiçbir zaman ödenmediği,
- Sembolik kira ve intifa bedellerinin amacının bayilerin başka dağıtıcı firmalarla anlaşmasını önlemek olduğu, Danıştay’ın kararları ile bayiler lehine bir durum olduğu, Rekabet Kurulu kararları çerçevesinde de intifa ve kira sözleşmelerinin muafiyetten yararlanma süresinin 5 yıl ile sınırlandırıldığı,
- Somut olay hakkında hukukçulardan alınan mütalaalarda yer alan ve başvuru dilekçesinde de alıntı yapılan tespitler doğrultusunda; 27.7.2009 tarihinde 3944 yevmiye numarası ile tapuya şerh ettirilen kira sözleşmesinin 15 yıl süreli olduğu ve 5
- 70 yılı aştığından rekabeti ihlal edici nitelikte olduğu,
- Ancak Total’in kira şerhini terkin etmediği gibi akaryakıt istasyonunu işgale devam ettiği,
- Reel Petrol ile Total arasında 24.9.2004 tarihli İşletme Hakkı Devri Mukavelesi imzalandığı, bu sözleşme ile istasyonun işletmecilik hakkının 5 yıl süreyle Total’e devredildiği,
- Yine hukuki mütalaalarda yer alan görüşlere değinilerek, Selyak ile Reel Petrol arasındaki 15.7.1999 tarihli kira sözleşmesinin, 24.9.2004 tarihinde imzalanan devir anlaşması ile hükümsüz kaldığı, tarafların da bunu zımnen kabul etmiş olduğu,
- Reel’in söz konusu devir sözleşmesini ikinci 5 yıllık süre için uzatmama ve işletme
- 80 hakkına tekrar sahip olma kararını Total’e gönderdiği ihtarname ile bildirdiği, ancak şikayet olunanın istasyonu devretmemekte direndiği,
- Şikayet olunanın Doco Petrol ve Danışmanlık A.Ş. (Doco) ünvanlı bağlı şirketi ile akaryakıt istasyonlarında sözleşme ve yasal hükümlere aykırı olarak haksız işgalini sürdürdüğü ve rekabeti önlediği,
- iddia edilerek Total ve Doco hakkında soruşturma açılarak rekabetin korunması talep edilmiştir.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- Şikayet konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak imzalanan bayilik sözleşmesi ile kira hakkından oluşan ve rekabet yasağı içeren dikey ilişkinin, 18.09.2010 tarihine
- 90 kadar 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanma olanağının bulunduğu,
- Uyumlu eylem iddiasına ilişkin olarak, 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığı,
- Bu nedenlerle, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun’un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve şikâyetin reddedilmesinin uygun olacağı
- görüşü ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Taraflar

100 Dosyadaki bilgilere göre; Total Oil Türkiye A.Ş. (Total), petrol ürünlerinin depolaması ile toptan ve perakende satış konularında faaliyet göstermektedir. Total, EPDK'dan alınan 06.04.2005 tarihli Dağıtıcı Lisansına sahip olup mevcut durumda şirkete ait Total markası altında faaliyet gösteren toplam istasyonlu bayi sayısı 509'dur. Doco Petrol ve Danışmanlık A.Ş. (Doco) ise, hisselerinin %99'u Total'a ait olan ve Total'in kontrolünde bulunan bir şirkettir. Diğer taraftan Halim Uslu, başvuru konusu akaryakıt istasyonunun taşınmazın maliki ve istasyonun işletmecisi konumunda olan Reel Petrol'ün sahibidir.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

110 Taraflar arasındaki "Bayilik Sözleşmesi"nin kapsamı göz önüne alındığında, bildirim konu işlem çerçevesinde ilgili ürün pazarı, "oto lpg dışında kalan otomotiv yakıtları" "oto-LPG" ve "madeni yağ" pazarları olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte, emsal Kurul kararları ve başvurunun içeriği ve etki alanı da dikkate alınarak, değerlendirmede öncelikle oto-LPG dışında kalan otomotiv yakıtları pazarı göz önünde bulundurulmuştur.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

120 Gerek beyaz akaryakıt ürünleri, gerekse oto-LPG ve madeni yağ dağıtım faaliyetlerinin yurt çapında gerçekleştirilmesi ve ilgili hizmetler bakımından rekabet şartlarının farklılaşmasına neden olacak bir unsur bulunmaması nedeniyle coğrafi pazar, "Türkiye" olarak kabul edilmiştir.

I.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Dosyada yer alan bilgilere göre, konuyu inceleyen raportörlerce Total'den, iddia edilen hususlarla ilgili olarak elde edilen bilgilerde;

- Selyak'ın Total tarafından devralınmasından önce Selyak ile Reel Petrol arasında 27.07.1999 tarihinde akaryakıt bayilik sözleşmesi imzalandığı, anılan sözleşmeden sonra Reel Petrol ile ayrıca bir bayilik sözleşmesi imzalanmadığı,
- İstasyonun 2004 yılına kadar Reel Petrol tarafından işletildiği, Reel Petrol'den sonra 24.09.2004 tarihinden bu yana Reel Petrol ile yapılan bir sözleşme ile Total'in kontrolünde bulunan Doco şirketi tarafından işletilmekte olduğu,
- 130 - İşleticiliğin Doco'ya devredildiği 24.09.2004 tarihli sözleşmenin süresinin imza tarihinden itibaren 5+5 (on yıl) olduğu ve halen devam etmekte olduğu, sözleşmenin 4. maddesinde; "...ikinci beş yıllık süre içinde herhangi bir yılda işletme hakkını devreden ikinci beş yıllık sürenin hitam tarihine kadar işleticinin markası altında (Total Oil Türkiye A.Ş.) ve bayilik sözleşmesi çerçevesinde istasyonu işletmek kaydıyla bu sözleşmeden rücu edebilecektir" şeklinde hüküm bulunduğu, ancak bu kaydın Reel Petrol tarafından yerine getirilmediği ve bu konuda devam eden bir özel hukuk davasının mevcut olduğu,
- İstasyonun 2009 yılında Total ve Doco arasında imzalanan bayilik sözleşmesi uyarınca hâlihazırda Doco tarafından işletilmekte olduğu,
- 140 - Bununla birlikte, tapuya şerh edilmiş olan 15.07.1999 tarihli kira sözleşmesinin 15 yıl süreli olduğu ve kiracılık hakkının devam ettiği, bu nedenle yenilenmesinin söz konusu olmadığı, bu hususta da derdest bir davanın bulunduğu, belirtilmiştir.

Bu noktada taraflar arasındaki ilişkinin hukuki niteliğinin irdelenmesi gerekmektedir. 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 2. maddesinde üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar dikey anlaşma olarak tanımlanmaktadır. Bu açıdan, Selyak ile Reel Petrol arasında Halim Uslu'ya ait taşınmaz üzerinde akaryakıt istasyonu işletilmesine ilişkin imzalanan bayilik sözleşmesi ve bununla bağlantılı olarak Halim Uslu tarafından Selyak lehine tanınan kira hakkı, dikey anlaşma niteliğinde olup 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamındadır. Total'in, ELF markasıyla faaliyet gösteren Selyak'ı külli halefiyet esasları çerçevesinde tüm aktif ve pasifleriyle devralmasının sonucu olarak Total'in yine külli halef sıfatıyla 15 yıl süreli kira hakkının da sahibi haline geldiği değerlendirilmektedir.

2002/2 sayılı Tebliğ'in 3. maddesinde rekabet etmeme yükümlülüğü "*alıcının anlaşma konusu mal veya hizmetlerle rekabet eden mal veya hizmetleri üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını engelleyen doğrudan veya dolaylı her türlü yükümlülük*" olarak ifade edilmiştir. Yine aynı Tebliğ'in 5(a) maddesinde ise, *Tebliğ ile tanınan muafiyetin anlaşmalarda alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır.* Diğer taraftan, Rekabet Kurulunun ve Danıştay'ın konuyla ilgili olarak daha önce almış olduğu kararlar ile de sabit olduğu üzere, bayilik sözleşmeleri ile bu sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğü süresine etki eden intifa, tapuya şerh edilmiş kira veya benzer etkiye sahip sözleşmelerin tamamı tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmektedir. Bu dikey anlaşmalar ile bayiye 5 yıldan uzun süreli rekabet yasağı getirilmesi, söz konusu dikey ilişkiyi grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarmaktadır.

Selyak ile Halim Uslu'ya ait taşınmaz üzerinde faaliyet göstermek üzere sözleşme imzalayan Reel Petrol arasında düzenlenen İşleticilik Sözleşmesi'nin 4.1. maddesi ile bayi üzerine Selyak ürünleri ile rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmektedir. Söz konusu yükümlülüğün süresinin tespitinde ise, gerek bayilik sözleşmesi, gerekse Selyak lehine tesis edilen kira hakkı süresinin dikkate alınması gerekmektedir. Bu çerçevede, taraflar arasında imzalanan Selyak lehine 15 yıl süre ile kira hakkı tesis edilmesine ilişkin 15.07.1999 tarihli kira sözleşmesi ve aynı yıl imzalanan İşleticilik Sözleşmesi dikkate alındığında, taraflar arasındaki dikey anlaşmanın 15 yıl süreli olarak yapıldığı anlaşılmaktadır.

Reel Petrol, 2004 yılına kadar söz konusu istasyonda bayilik faaliyeti yürüttükten sonra işletmeciliği Total'e devretmiş olduğundan, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin (a) bendinde düzenlenen istisna hükmünün, somut olaya uygulanıp uygulanmayacağına değerlendirilmesi gerekmektedir. Söz konusu hüküm, "*Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir ayni veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdürecektse, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabilir; şu kadar ki, rekabet etmeme yükümlülüğü, bu sürenin beş yılı aşan kısmı bakımından, sadece alıcının söz konusu tesiste yürüteceği faaliyetini kapsar.*" şeklindedir.

Diğer yandan, 2002/2 sayılı Tebliğ'in açıklanmasına ilişkin Kılavuz'un 36. paragrafında, Tebliğ'in 5. maddesinde dikey anlaşmalardaki rekabet etmeme yükümlülüklerine yönelik olarak düzenlenen istisna hükmünde, "*Tebliğ'in 5 inci maddesi ile getirilen bu istisna, "öncelikle ve özellikle" ilişkinin başlangıcından itibaren*

200 *üçüncü şahıslardan aynı ya da şahsi haklar kapsamında taşınmazın kullanma ve/veya yararlanma hakkının alınması ve bunu müteakiben tesisin bizzat sağlayıcı tarafından işletilmesi ya da kullanma/yararlanma hakkı veren ile hiçbir bağlantısı olmayan şahıslarla bayilik ilişkisinin kurulması ile sınırlıdır. Muafiyet kapsamındaki beş yıllık süre dolmadan; faaliyetlerin sona erdirilmesi, devralma vb. yollarla dikey anlaşmanın taraflarında değişiklik ortaya çıkması halinde muafiyetten yararlanılabilecek sürenin uzaması söz konusu değildir.” şeklinde açıklama yer almaktadır.*

Bu çerçevede Tebliğ'in 5 (a) maddesinde yer alan istisna hükmü esas itibarıyla istasyon sahibinin dağıtıcıya en baştan itibaren yalnızca kira veya intifa hakkı tanıdığı ve fakat taraflar arasında herhangi bir bayilik ilişkisinin bulunmadığı durumları düzenlemektedir. Başka bir deyişle tesisin bizzat sağlayıcı tarafından işletilmesi koşulu ilişkisinin başlangıcından itibaren sağlanmalıdır.

210 Ancak bildirim konusu dikey anlaşmada, ilişkinin başlangıcında malikten alınan kira hakkı bulunmakla birlikte tesis bizzat sağlayıcı tarafından ilişkinin başlangıcından itibaren işletilmemiş; malik, Reel Petrol aracılığıyla söz konusu istasyonda, işleticilik hakkını devredene kadar bayilik faaliyetini yürütmüştür. Bu nedenle sonradan işleticilik hakkının dağıtım firmasına devredilmiş olması nedeniyle dikey anlaşmanın taraflarında değişiklik ortaya çıkmış olması, dikey ilişkiyi kesintiye uğratmayacak ve muafiyetten yararlanılabilecek sürenin uzamasına yol açmayacaktır. Dolayısıyla başvuru konusu dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5 (a) maddesinde yer alan istisna hükmü kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir.

220 Öte yandan, Rekabet Kurulunun konuya ilişkin olarak daha önce almış olduğu kararlar uyarınca, 18.09.2005 tarihinden önce yapılan ve bu tarih itibarıyla kalan süresi beş yılı aşan dikey anlaşmaların, 18.09.2010 tarihinde kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma olanağı bulunmaktadır. Bu bakımdan, Selyak (halef sıfatıyla Total) lehine 1999 yılında 15 yıl süreyle tanınan kira hakkı ve aynı yıl imzalanan bayilik sözleşmesinden oluşan ve hâlihazırda kesintisiz olarak sürmekte olan dikey anlaşmanın 18.09.2005 tarihi itibarıyla kalan süresi beş yılı aştığından, 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanacağı kanaatine varılmıştır.

230 Bununla birlikte 24.09.2004 tarihli sözleşme ile işleticilik hakkının devredilmiş olması ve kira bedellerinin ödenmemiş olması nedeniyle taraflar arasında hukuken geçerli bir kira sözleşmesinin bulunmadığı yönündeki iddialar, taraflar arasındaki özel hukuk davaları kapsamında çözüme kavuşturulacak hususlardır. Bu nedenle, dikey anlaşmanın süresinin tespitinde mevcut durumda tapuda yer alan kayıtlar dikkate alınmaktadır.

240 Son olarak başvuru dilekçesinde yer alan ve başvuru sahibinin akaryakıt istasyonu işletebilmek için 1999 yılında mevcut dağıtıcı firmalarla görüşmeler yaptığı, o dönemde faaliyet gösteren dağıtım firmalarının POAŞ, Shell, Türkp petrol, Total, Elf, BP gibi ekonomik güçleri yüksek şirketler olduğu, dağıtım şirketlerinin bayileri kendilerine tamamen bağlamak amacıyla uzun süreli intifa hakkı veya kira hakkı elde ederek uyumlu eylemde bulduklarına ilişkin iddialar hakkında değerlendirme yapmak gerekmektedir. Başvuru dilekçesinde her ne kadar ekonomik olarak güçlü firmaların varlığından söz edilse de, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında hâkim durum iddiası bulunmamakta, dağıtım firmalarının uyumlu eylemde buldukları yönünde 4054 sayılı Kanun'un 4. kapsamında değerlendirilmesi gereken iddialar yer almaktadır.

Şikâyetçinin dağıtım firmalarının uyumlu eylem içerisinde hareket ettikleri yönündeki iddiasına tek temel teşkil eden veri, dağıtım firmalarının uzun dönemli intifa veya kira haklarını ellerinde bulunduruyor olmaları, bir anlamda paralel hareketleridir. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmaların, uyumlu eylemlerin ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu hükme bağlanmıştır. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin üç ve dördüncü fıkraları, *"Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.*

Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." şeklindedir.

Rekabet Hukuku literatüründe uyumlu eylem *"iki veya daha fazla teşebbüsün ekonomik ve rasyonel gerekçelerle açıklanamayan ve bir anlaşmaya dayanmayan, fakat bilinçli olarak birbirlerine paralel hale getirilmiş rekabeti sınırlayıcı pazar davranışları"* olarak kabul edilmektedir. Bir pazarda uyumlu eylemden bahsedilebilmesi için iki veya daha fazla işletmenin var olması, teşebbüsler arası bilinçli bir paralellik olması, bu paralel davranışların ekonomik ve rasyonel gerekçelerle açıklanamaması ve rekabeti engelleme amacına yönelmesi gerekmektedir.

Dağıtım firmalarının, bayileri ile imzalamış oldukları akaryakıt bayilik sözleşmelerinin teminatı olarak uzun süreli intifa veya kira haklarını elde etmeleri uygulamasının ise uyumlu eyleme karine teşkil edecek nitelikte bir bilinçli paralellik olmadığı; aksine genel olarak oligopol piyasalarındaki klasik pazar davranışlarına uyduğu ve özellikle de POAŞ tarafından özelleştirilme öncesinde pazar lideri olarak yaygın bir şekilde uzun süreli tapusal haklar tesis edilmesi ve bu uygulamanın özel sektör kuruluşları tarafından da zamanla benimsenmesinden kaynaklandığı; özetle ifade etmek gerekirse, sektörün uzun süreli pazarlama stratejisine dayanan tarihsel bir olgu olduğu bilinmektedir. Öte yandan, dağıtım firmalarının bayileriyle imzalamış oldukları akaryakıt bayilik sözleşmeleri ve intifa veya kira sözleşmeleri incelendiğinde, sözleşmelerin sürelerinin ve niteliklerinin ve bu çerçevede bayilere sağlanan yatırım, teçhizat yardımı ve benzeri menfaatlerin ve sözleşmelerle belirlenen ödeme koşulları, iskonto oranı gibi unsurların son derece farklılık arz edebildiği; hatta kimi dağıtım firmalarının ise intifa veya kira hakkı elde etmeksizin bayileriyle çalıştığı da görülmektedir.

Ancak, yukarıda yapılan açıklamaların ötesinde bu konuda yapılacak değerlendirmede belirleyici olan unsur, dikey anlaşmalara ilişkin mevcut mevzuattır; bilindiği üzere bu mevzuat ve Danıştay kararlarının ardından Kurul tarafından söz konusu sözleşmelerin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirilmesi sonucu, akaryakıt sektörü de dahil olmak üzere bütün sektörlerdeki dikey anlaşmalara süre bakımından gerekli müdahaleler yapılmaktadır. Bunun ötesinde mevcut mevzuat kapsamında ilave bir müdahalede bulunulması olanağı bulunmamaktadır. Bu nedenlerle, şikâyet dilekçesindeki uyumlu eylem iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1- Şikayet konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak imzalanan bayilik sözleşmesi ile kira hakkından oluşan ve rekabet yasağı içeren dikey ilişkinin, 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına,

2- Uyumlu eylem iddiasına ilişkin olarak, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına

300 3- Bu nedenlerle, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.